

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1908	Τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου 2015	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Πέντε τρόποι υπάρξεως τῶν ὄντων καὶ τὰ ἐλευθέρια τῆς Φλωρίνης

«Στῶμεν καλῶς...» (θ. Λειτ.)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, γιὰ τὴν ἀκριτικὴ πό-
λι τῆς Φλωρίνης εἶνε διπλὴ ἑορτὴ, θρη-
σκευτικὴ καὶ ἐθνικὴ. Σύντομος θὰ εἶνε ὁ λό-
γος μας καὶ γιὰ τὰ δύο αὐτὰ μέρη.

Α'. Ἡ θρησκευτικὴ ἑορτὴ. Ἐορτάζουμε τὴ
μεγάλῃ ἑορτῇ τῶν Ταξιαρχῶν με ἐπὶ κεφαλῆς
τοὺς ἀρχιστρατήγους τῶν ἐπουρανίων δυνά-
μεων ἀρχαγγέλους Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ.

● Ὅπως εἶπαμε καὶ ἄλλοτε, ὁ κόσμος, τὸ ἀπέ-
ραντο σύμπαν ποὺ ὁ Θεὸς ἔπλασε ἐκ τοῦ μη-
δενός, εἶνε ὑλικὸς καὶ πνευματικὸς. Ἀπὸ τὸ ἐ-
λάχιστο μόριο μέχρι τὶς τεράστιες καὶ ἀμέτρη-
τες οὐράνιες σφαῖρες ἀποτελεῖται ἀπὸ **ὑλῆ**, ἡ
ὁποία ἔχει θαυμαστὰς ιδιότητες. Ὁ ἄνθρωπος
δὲν μπορεῖ νὰ δημιουργήσῃ ὑλῆ. Ὅλα εἶνε δη-
μιουργήματα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ χαρακτηρίζει
αὐτὴ ἡ ιδιότης· ἔχουν τὸ **ὑπάρχειν**, τὸ εἶναι.

● Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ὑλικά αὐτὰ δημιουργήματα
ἔχουμε μία ἄλλη δευτέρα κατηγορία ὄντων,
τὰ ὁποῖα ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὑπάρχειν ἔχουν καὶ τὸ
αὐξάνειν. Ἐδῶ ὑπάγονται **τὰ φυτὰ καὶ τὰ δέν-
τρα**. Σπέρνεις στὸ χῶμα ἓνα μικρὸ σπόρο κι
αὐτὸς μεγαλώνει, γίνεται δέντρο πελώριο, ἓ-
νας πλάτανος ἢ ἄλλο καρποφόρο δέντρο. Ὁ
ἄνθρωπος παρ' ὅλη τὴν ἐπιστήμη του ἓνα σπό-
ρο νὰ δημιουργήσῃ δὲν μπορεῖ. Γι' αὐτὸ εἶνε
θαυμαστὸς ὁ Θεός. Αὐτὸς δημιούργησε τὸ φυ-
τικὸ βασίλειο, ποὺ παρουσιάζει τόση ζωτικό-
τητα. Στὴν Αἴγυπτο σὲ τάφους τῶν φαραῶν βρέ-
θηκε ἓνα κουτὶ ἡλικίας τριῶν χιλιάδων ἐτῶν
ποὺ περιεῖχε σιτάρι· κι ὅταν ἔσπειραν ἀπ' αὐ-
τό, ὁ σπόρος φύτρωσε! τέτοια δύναμι ἔχει.

● Σὲ μία τρίτη κατηγορία κατατάσσονται τὰ δη-
μιουργήματα ἐκεῖνα ποὺ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ εἶναι καὶ
τὸ αὐξάνειν, ἔχουν ἐπὶ πλέον τὸ **αἰσθάνε-
σθαι**. Ἐδῶ ὑπάγονται **τὰ ζῶα**, ποὺ καὶ αὐτὰ εἶ-
νε δείγματα τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Μερικὰ
μάλιστα ζῶα ἔχουν αἰσθήσεις ἰσχυρότερες κι

ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο· ὁ ἀετὸς π.χ. βλέπει πολὺ
μακρύτερα ἀπὸ ὅ,τι βλέπει τὸ ἀνθρώπινο μάτι.

● Καὶ τώρα ἡ τετάρτη κατηγορία ποὺ, ἐκτὸς
ἀπὸ τὸ εἶναι τὸ αὐξάνειν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι,
ἔχει καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη ἀνώτερο, καὶ αὐτὸ
εἶνε τὸ **νοεῖν**. Ἐδῶ ἀνήκει ὁ **ἄνθρωπος** με τὴ
διάνοια καὶ τὴ σκέψι του. Ὡ ἡ σκέψις τοῦ ἄν-
θρώπου! ἀνεφώνησε ἓνας φιλόσοφος τοῦ αἰ-
ῶνος μας. Καὶ ἓνας δικός μας ἐπιστήμων ἔ-
γραψε διατριβή, στὴν ὁποία λέει ὅτι, ὅπως τὰ
ἄστρα εἶνε ἀμέτρητα, ἔτσι καὶ ὁ ὑγιὴς ἐγκέφα-
λος τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀμέτρητους νευρῶνες.
Ποιὸς τὰ δημιούργησε αὐτά; ὁ μέγας Θεός!
Τὸ δὲ ἀκόμη πιὸ θαυμαστὸ εἶνε, ὅτι ὁ ἄνθρω-
πος δὲν ἔχει μόνο ὑλικὸ σῶμα καὶ ἐγκέφαλο,
ἀλλὰ ἔχει κ' ἓνα ἄλλο ἀνώτερο συστατικὸ, ἔ-
χει **ψυχὴ** ἀθάνατη. Γι' αὐτὸ λέμε ὅτι ἀποτελεῖ
τὴν κορωνίδα τῆς θείας δημιουργίας· στὸν
ἄνθρωπο ἐνώνεται ἡ ὑλῆ με τὸ πνεῦμα.

● Πέρα ὅμως ἀπὸ τὶς τέσσερις αὐτὲς κατηγο-
ρίες ὄντων ὑπάρχει καὶ μία ἄλλη ἀκόμη ἀνώ-
τερη, καὶ αὐτὴ εἶνε **οἱ ἄγγελοι** καὶ ἀρχάγγε-
λοι, τοὺς ὁποίους ἑορτάζουμε σήμερα. Πολλὰ
λέει περὶ ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων ἡ ἁγία Γρα-
φὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ μας. Οἱ ἄγ-
γελοι εἶνε ἀσώματοι. Περικυκλώνουν τὸ θρόνο
τοῦ Θεοῦ καὶ κατατάσσονται σὲ ἑννέα τάγμα-
τα ποὺ διαιροῦνται σὲ τρεῖς τριάδες· α') σερα-
φίμ, χερουβίμ, θρόνοι· β') κυριότητες, δυνά-
μεις, ἐξουσίες· γ') ἀρχές, ἀρχάγγελοι, ἄγγελοι
(βλ. Ἐμφανίσεις καὶ θαύματα τῶν ἀγγέλων, ἱ. μ. Παρακλήτου, Ὁρωπὸς - Ἀττικῆς, σ. 21).
Ἀρχηγοὶ τοὺς εἶνε ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Γαβριήλ.

Ἐνας ὅμως ἀπὸ τοὺς ἀρχαγγέλους, ποὺ ὠ-
νομαζόταν **Ἐωσφόρος**, ὑπερηφανεύθηκε κά-
ποτε· πέρασε ἀπ' τὴ σκέψι του νὰ στήσῃ τὸ
θρόνο του πάνω ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ (βλ. Ἠσ.
14,13-14). Καὶ μόλις διανοήθηκε κάτι τέτοιο, ἀμέ-
σως ἔπεσε. Ὅπως λέει τὸ εὐαγγέλιο σήμερα,
ἔπεσε ἀπὸ τὸ ὕψος στὸ βάθος, ὅπως πέφτει

ἡ ἀστραπή (Λουκ. 10,18)· γι' αὐτὸ ἡ ὑπερηφάνεια εἶνε ἡ ρίζα ὄλων τῶν κακῶν. Στὸ ἐξῆς ὀνομάζεται διάβολος ἢ σατανᾶς· ἔτσι τὸν λέει ἡ Γραφή. Τὴν ὥρα λοιπὸν ποὺ ὁ σατανᾶς ἔπεφτε ἀπὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ, τότε ἀκούστηκε δυνατὴ ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ νὰ λέη· «*Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου*» (θ. Λειτ.).

Αὐτὸ τὸ «*Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου...*» τὸ ἀκοῦμε κάθε φορὰ στὴν θεία λειτουργία. Καὶ ἂν πάντοτε πρέπη νὰ τὸ ἔχουμε στὴν ψυχὴ μας καὶ νὰ προσέχουμε, πολὺ περισσότερο σήμερα. Ἡ γενεὰ μας ἄς ἀκοῦη τὸ «*Στῶμεν καλῶς...*», αὐτὴ τὴ φωνὴ τοῦ οὐρανοῦ, τὴ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ. Γιατὶ **τὸ μικρὸ καὶ ἔνδοξο ἔθνος μας κινδυνεύει** ἀπὸ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς ἐχθρούς.

Β'. Ἡ ἐθνικὴ ἐορτὴ. Σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἐορτάζουμε καὶ τὴν **ἐπέτειο τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς Φλωρίνης** ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ, ποὺ ἔγινε στὶς 8 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους **1912**.

Ἐπισημαίνω τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ γένος ἐξήντα χρόνια. **Τὸ ἱστορικὸ τῆς ἀπελευθέρωσης** τῆς ἀκριτικῆς μας πόλεως τὸ ἄκουσα ἀπὸ αὐτόπτη συντελεστὴ τῆς ὡραίας αὐτῆς νίκης, καὶ αὐτὸς εἶνε ὁ ἀείμνηστος προκάτοχός μου μητροπολίτης Φλωρίνης Πολύκαρπος (1912-1924).

Μοῦ ἔλεγε λοιπὸν, ὅτι **ὁ στρατὸς μας** μετὰ τὴ μάχη τοῦ Σαρανταπόρου προχώρησε καὶ κατέλαβε τὴν περιοχὴ τοῦ Ἀλιάκμονος καὶ τὴν Κοζάνη. Συνέχισε πρὸς τὰ ἐπάνω, κατέλαβε τὰ Καϊλάρια (τὴ σημερινὴ Πτολεμαΐδα) καὶ ἔφτασε μέχρι τὸ Σόροβιτς (τὸ σημερινὸ Ἀμύνταιο). Ἀλλὰ ἐκεῖ ἔπαθε ἀτύχημα· πιέσθηκε ἀπὸ ὑπέρτερες δυνάμεις καὶ ὑπεχώρησε, καὶ τότε φονεύθηκαν ἐπὶ τόπου ἡρώες, ὅπως ὁ Δελαπόρτας, τῶν ὁποίων τὰ ὀστά ἀναπαύονται στὸ νεκροταφεῖο τῆς πόλεως.

Κατόπιν οἱ Ἕλληνες μὲ νέες δυνάμεις προχώρησαν πρὸς τὰ ἐπάνω. Ἀλλὰ ἦταν ἀργὰ πλέον καὶ σὲ λίγο οἱ Σέρβοι, σύμμαχοί μας, θὰ κατελάμβαναν τὴ Φλώρινα. Ἀλλὰ εὐτυχῶς ἐκεῖ στὴν πόλιν ἀγρυπνοῦσε ὁ Πολύκαρπος. Ὅλη τὴ νύχτα ἀγωνιοῦσε. Μὲ ἀπεσταλμένο του, ἔβαν ἱερέα ὁ ὁποῖος ἔφθασε στὸ ἐπιτελεῖο τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου, εἰδοποίησε ἐπιεικῶς ὅτι «**Χάνουμε τὴ Φλώρινα**». Τότε ὁ βασιλεὺς διέταξε τὸν ἱλαρχο Ἰωάννη Ἄρτη –τὸν ὁποῖο γνῶρισα ἔπειτα στρατηγὸ στὴ Λάρισα–, νὰ κινηθῆ ἀμέσως πάση δυνάμει μὲ τὴν ἴλη τὸ λόχο του πρὸς τὴ Φλώρινα.

Οἱ ἵππεῖς τοῦ Ἄρτη –τοῦ ὁποῖου εἰκόνα διατηρεῖ τὸ δημαρχεῖο τῆς πόλεως– μὲ τὰ σπιρούνια τους ἐμάτωσαν τὰ πλευρὰ τῶν ἀλό-

γων. Ἔτσι ἔφτασαν δώδεκα παρὰ πέντε καὶ **μπήκαν στὴ Φλώρινα**. Ἐξω ἀπὸ τὴ μητρόπολιν τῆς Φλωρίνης ὁ Ἄρτης ἔστησε τὴ σημαία τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀνεφώνησε «*Ζήτω ἡ Ἑλλάς!*».

Ἀργότερα ἦλθε καὶ ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ μεταβοῦν στὸν Ἄγιο Παντελεήμονα, τὸν παλαιὸ ναό, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν κατοχὴ τῶν Βουλγάρων· εἶχαν τότε μεγάλη δύναμι μέσα στὴ Φλώρινα οἱ Βούλγαροι. –Ὅχι, τοῦ λένε, θὰ δημιουργηθῆ ζήτημα. Ἔτσι μετέβησαν πεζῇ μέχρι τὸν **Ἅγιο Γεώργιο** καὶ ἐκεῖ ἐτέλεσαν τὴν πρώτη **δοξολογία**. Ὅλες οἱ πόλεις ἐορτάζουν τὶς ἐπετεῖους τῶν μέσα στοὺς μητροπολιτικῶς ναοὺς, ἀλλὰ ἐδῶ ἔγινε ἐξαίρεσις.

Μετρήστε, ἀγαπητοί μου, πόσα χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε. Μέχρι πρό τινος ζοῦσαν ἀκόμη **μάρτυρες**, ὅπως ὁ ἀείμνηστος σεβάσμιος ἱερεὺς π. Δημήτριος Οἰκονομίδης, ὁ ὁποῖος θυμόταν τὴν εἴσοδο τῶν στρατιωτῶν μας, ποὺ ὄντως τὴν ἡμέρα αὐτὴ τῶν Ταξιαρχῶν ὡς ἄλλοι ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι ἐλευθέρωσαν τὴν πόλιν.

Εὐχόμεθα ἐκ βάθους καρδίας νὰ βασιλεῦη **εἰρήνη**· εἰρήνη στὴν Ἑλλάδα μας, εἰρήνη στὰ Βαλκάνια, εἰρήνη στὸν κόσμον ὁλόκληρον. Ἀλλ' ἐὰν ἂν παραστῆ ἀνάγκη, τότε καὶ πάλιν ἡ πατρίδα μας νὰ σταθῆ ὀρθία καὶ ἔτοιμη νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἱστορικὸ «**Ὅχι**» τοῦ Δαβὰκη, τὸ «**Μολὼν λαβέ**» τοῦ Λεωνίδα, καὶ τὸ «**Ἴτε, παῖδες Ἑλλήνων...**» τοῦ Αἰσχύλου (Πέρσαι στ. 402-405· παρὰ Μιχ. Ἰατροῦ, Πόθεν καὶ διατί σ. 462).

Ὅλοι μας, ἀσχέτως πολιτικῶν ἀντιλήψεων ποὺ μποροῦμε νὰ ἔχουμε, **νὰ εἴμαστε ἐνωμένοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ**. Ἐνας Γερμανὸς φιλόσοφος, ποὺ διάβασε τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, εἶπε ὅτι, ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἐνωμένοι, θὰ εἶχαν ἐπικρατήσῃ σὲ ὅλη τὴ Μεσόγειο. Δυστυχῶς **ἡ διαίρεσις μᾶς ἔφαγε**. Καὶ αὐτὸς ἀκόμα ὁ Κεμάλ, σὲ τελετὴ γιὰ τὰ θύματα τῶν Τούρκων στὸ ὕψωμα Τουλοῦ Μπουνάρ, τὸ ὁποῖο ὑπερασπιζόταν ὁ Πλαστήρας, εἶπε· «*Μὴ νομίζετε ὅτι νικήσαμε ἐμεῖς τοὺς Ἕλληνας· οἱ Ἕλληνες δὲν νικήθηκαν στρατιωτικῶς, νικήθηκαν πολιτικῶς, τοὺς ἔφαγε ἡ φαγωμάρα*».

Ἄς εἴμαστε λοιπὸν ἐνωμένοι, καὶ τότε νὰ ἐλπίζουμε ὅτι θὰ ἔλθουν καλύτερες ἡμέρες. Καὶ μὲ τὴν **ἐλπίδα** αὐτὴ ἐγὼ ὁ γέρων ἐπίσκοπος λέγω, ὅτι ἡ Μακεδονία μας, ἡ χώρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ Ἀριστοτέλη καὶ τῶν φιλοσόφων, ἡ χώρα τῶν ἡρώων, τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ἦταν, εἶνε καὶ θὰ εἶνε πάντα Ἑλληνικὴ.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**